

КОЗАКИ-ХАРАКТЕРНИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІЇ

Стрельников А.В., гр. ТР-52

Науковий керівник – ст. викл. Лемешева Н.А.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Серед запорозького козацтва існувало тасмниче, овіяне легендами, явище - характерництво. Розповідь про характерників - це, як правило, захоплююче і динамічне фентезі, яке ґрунтується на українській історії і міфології, якому треба б займати гідне місце серед легенд світу. Інтерес до цієї теми зріс у ХІХ ст. Про характерників писали польські, російські і українські історики.

Характерниками люди називали людей з властивостями відьмаків, чародіїв, пророків, знахарів. Таких козаків-чаклунів часто також іменували химородниками, галдовниками («галдувати» – чаклувати), заморочниками (вони вміли напускати «морок» – туман, сон). Часто в різних джерелах слову «характерник» приписують грецьке походження: «character» – відмінна риса.

Явище характерництва є певним чином глобальне. Тобто у різних народів існують певні аналоги таких вправних воїнів. Різницю складають техніки, принципи, вірування, соціальні та інші умови розвитку. Таким чином характерників можна порівняти з монахами-архатами (наставники японських ніндзя), цігунами (китайські воїни), берсерками.

У Війську Запорізькому на козаків-характерників покладалися функції радників козацької старшини, лікарів, непереможених бійців, добрих розвідників. Спеціально навчені козаки в часи запорізького козацтва становили загони пластунів, свого роду спецназ того часу, традиції якого збереглися і після депортації запорожців на Кубань.

Характерництво, безумовно, приховує багато тасмниць для істориків, лікарів, біологів, хіміків, фізиків, інженерів. Те, що нам відомо, тільки вершок айсберга, основа якого ховається в темних глибинах містики і парапсихології. На думку О. Бердника, «...характерництво було не винятком, а втаємниченим духом буття Січі Запорозької; вся Січ була «братерством Характерників».

Характерництво, безумовно, приховує багато тасмниць для істориків, лікарів, біологів, хіміків, фізиків, інженерів. Те, що нам відомо, тільки вершок айсберга, основа якого ховається в темних глибинах містики і парапсихології. На думку О. Бердника, «...характерництво було не винятком, а втаємниченим духом буття Січі Запорозької; вся Січ була «братерством Характерників».